

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

НОРМУВАННЯ АНТРОПОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ДОВКІЛЛЯ

Освітньо-професійна програма «Екологія»

Рік навчання 2, семестр IV,
форма навчання денна

Галузь знань
10 Природничі науки
Спеціальність
101 Екологія
Освітній рівень
перший (бакалаврський)

Кафедри та викладач

Кафедра екології
Викладач: Шевченко Валентина Григорівна
Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=X6SIrr4AAAAJ&hl=uk>
E-mail: v.h.shevchenko@udu.edu.ua
Лінк на курс в Moodle (за наявності) *: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=8603>

I. Основна мета/цілі навчання

Опанування здобувачем вищої освіти знань стосовно існування гранично допустимих норм антропогенних впливів, які гарантують екологічну безпеку населення, збереження генофонду, забезпечують раціональне використання і відтворення природних ресурсів в умовах постійного розвитку господарської діяльності, вивчення існуючої в Україні нормативної бази, що регулює природокористування та антропогенне навантаження на природні компоненти та набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна обов'язкова
Цикл професійної підготовки

III. Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів	6
	Загальна кількість годин	180
	Лекційні заняття	44
	Семінарські/практичні заняття	46
	Самостійна робота	90
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Змістовий тематичний модуль 1	
	Теорія і методологія нормування антропогенного навантаження на довкілля.	
	Тема 1. Мета та задачі екологічного нормування.	
	Тема 2. Антропогенні впливи на природне середовище та шляхи здійснення обмеження шкідливого впливу.	
	Тема 3. Правова основа та міжнародний досвід у галузі нормування антропогенного навантаження.	
	Змістовий тематичний модуль 2	
	Прикладні основи нормування антропогенного навантаження.	
IV. Результати навчання	ПРН02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.	
	ПРН05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.	
	ПРН08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.	
	ПРН09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.	
	ПРН10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.	
	ПРН11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.	
	ПРН14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.	
	ПРН20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.	
	ПРН21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.	
	VI. Порядок і критерії	Поточний контроль – опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проєкти), тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи (35-60 балів).

оцінювання

Підсумковий контроль – екзамен у IV семестрі, усні відповіді на питання екзаменаційного білета або тестування (1-40 балів).

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VI. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 3 бали;
 - 2) реферативні повідомлення, доповіді – 5 балів;
-

-
- 3) творчі роботи – 5 балів;
 - 4) оформлення документів – 2 бали;
 - 5) тренувальні онлайн-тести – 2 бали;
 - 6) тестові модульні контрольні роботи – до 10 балів.
-

VII. Основні інформаційні ресурси

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». Джерело інформації: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
 2. Наказ Мінприроди № 7 від 10.02.95 «Про затвердження Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві». Джерело інформації: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0061-95#Text>
 3. Наказ Мінприроди України від 9 березня 2006 року № 108 «Інструкція про загальні вимоги до оформлення документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій та громадян — підприємців». Джерело інформації: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0341-06#Text>
 4. Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище. Частина 1. Нормування інгредієнтного навантаження: навчальний посібник / Петрук В.Г., Васильківський І.В., Іщенко В.А., Петрук Р.В., Турчик П.М. - Вінниця: ВНТУ, 2012. – 253с.
 5. Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище. Курсове проектування: навчальний посібник / В. Г. Петрук, І. В. Васильківський, С. М. Кватернюк та ін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 112 с.
 6. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Нормування антропогенного навантаження на природне середовище» для спеціальності 101 «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / О.Е. Ілляш, О.М. Ганошенко. – Полтава: НУ імені Ю.Кондратюка, 2023. – 45 с.
 7. Особливості дотримання техніки безпеки при роботі в біохімічній та хімічній лабораторіях: навч. посібник для студентів та викладачів вузів / К. В. Александрова, В. М. Швець, М. В. Дячков, Д. А. Васильєв. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 76 с.
 8. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 вересня 1996 р. №1100 «Про затвердження Порядку розроблення нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та перелік забруднюючих речовин, скидання». Джерело інформації: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1100-96-%D0%BF#Text>
-

*Обговорено та затверджено на засіданні кафедри екології
протокол № 1 від 30.08.2024 р.*
